

Posudek na bakalářskou práci

Název: K otázce adaptace cizinců pracujících v nadnárodní firmě X v České republice.
V rodné zemi, V České republice nebo ve firmě?, Praha: FHS UK, 2008, 123 s. + Přílohy.

Autorka: Jitka Václavková

Vedoucí práce: doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.

Bakalářské práce Jitky Václavkové jak název napovídá se věnuje otázce adaptace zahraničních managerů na kontext života v ČR. Deklarovaným teoreticko-metodologickým přístupem je obor antropologie. I proto těžiště práce jak významem, rozsahem textu i reálně vynaložené badatelské činnosti spočívá v shromáždění, kategorizaci a interpretaci empirických dat.

Zájem autorky o empirická data, kontakt s respondentem a schopnost empatie s jeho postavením v rámci ČR však do jisté míry uzavřel cestu ke zvládnutí teoretického a teoreticko- metodologického uchopení problému. V tomto smyslu problematizuje celkový dojem z práce 1. neprovázanost teoretických pasáží, 2. posuny při vymezení užívaných teoreticko-metodologických kategorií a 3. nevyužití teoretického konceptu jako východiska vlastních úvah.

add 1. Je velice potěšující, že autorka pracuje jak se zahraniční literaturou tak respektuje badatelské počiny v ČR. Bohužel poznatky, které tyto texty přinášejí nevidí spojitě. O migracích píše ve čtyřech různých polohách. Otázku adaptace – ústřední teoretický koncept pak buduje na slovníkovém heslu (mohla využít např. citovanou práci Uherka v Sociologickém časopise, atd.) a navíc jej v práci opakuje na dvou místech.

add 2. Autorka se správně snaží přiblížit nástroje, se kterými při řešení zvoleného úkolu pracovala. Zde však dochází k terminologickým posunům. První vychází z použití konceptu komparace tak, jak jej užívají historikové. Tento krok by nebyl chybou, kdyby v antropologii, k níž se práce hlásí, nebyl tento metodologický nástroj již vymezen – a to s respektováním specifik předmětu zkoumání trochu jinak. Podobně lze vysvětlit i použití pojmu obsahová analýza. Autorka nechtěla analyzovat text, ale vyhodnotit přepsané strukturované rozhovory (proto by se hodilo kódování).

add 3. Jak bylo zmíněno v bodě 1. není, přes povědomí autorky o relevantní literatuře, vypracován vnitřně provázaný text, který by čtenáře vedl k pochopení toho, jak se autorka na danou problematiku dívá. V tomto směru pak práci chybí teoretický koncept, který by podpořil její výzkum a z něj plynoucí závěry. Přestože autorka o konceptu transnacionalismu věděla a v práci jej zmínila, vyhnula se mu jako teoretické bázi. Zajímalo by mne proč? Podle mne naopak by tento koncept velice hezky korespondoval s jejím výzkumným problémem i se závěry, ke kterým dospěla. (Velice přehledně koncept představuje Bittušíková v sborníku E-migrace.)

Nedotaženost v oblasti teoretického uchopení práce je ovšem v přímém protikladu k propracovanosti vlastního výzkumu. Přestože by bylo lze diskutovat, proč si autorka nevzala pouze expatrioty ze Švýcarska, je třeba vyzdvihnout, že nastavení a zvládnutí

výzkumu je na velice dobré úrovni. Nasazení, s jakým do sběru dat autorka šla, a s jakou vervu a časovou dotací práci věnovala, dokládají přepsané rozhovory vedené v angličtině. Stejně tak o propracovanosti vlastního šetření svědčí promyšlená struktura textu, která přehledně představuje data na základě předem definovaných indikátorů procesu adaptace. Práce je tedy v této rovině vynikající etnografií, která je základem i pro vlastní interpretace, shrnutí a závěry autorky.

Práci Jitky Václavkové nelze nahlížet černobíle, i když obě barvy v sobě zahrnuje. Přestože po teoretické stránce by bylo lze leccos dotáhnout, autorka shromáždila a utřídila cenná data, která se mohou stát vhodným srovnávacím materiálem. Za tento počín si Jitka Václavková zaslouží ocenění.

Práci Jitky Václavkové hodnotím jako práci „dvojkovou“ a navrhuji bodové hodnocení v pásmu 31-35 bodů.

V Praze 29.2.2008

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.